

Metodologie 2: Lekce 5

Lenka Slepíčková

Techniky sběru dat v kvantitativním výzkumu

Standardizované techniky: Striktně jednotné podněty a volba z předem připraveného souboru kategorií.

- **Pozorování** – přímé, nepřímé
- **Rozhovor** – strukturovaný/polostrukturovaný, osobní/telefonický
- **Dotazník**
- **Obsahová analýza textů, dokumentů**
- **Sociometrie a vytváření sociogramu nebo sociometrického indexu**
- **Kombinace různých technik sběru dat - experiment**

Předvýzkum

- účelem předvýzkumu je odzkoušení nástrojů (př. dotazníku), které jsme pro náš výzkum zkonstruovali
- zkoušíme i analytický postup

Pozorování

- Přímé, nepřímé
- Zúčastněné, nezúčastněné
- **Pozorovací arch**, do kterého se zaznamenávají pozorované **kategorie**
- Zaznamenává se výskyt jevů/trvání jevů
- Vyhodnocuje se **frekvence** (četnost) výskytu, nebo **sekvence**
- Je možné slučovat kategorie atd.

Př. Flandersův systém na pozorování komunikace ve třídě

Řeč učitele	<ol style="list-style-type: none">1. Akceptuje žákovy city2. Chválí a povzbuzuje3. Akceptuje žákovy myšlenky nebo je rozvíjí4. Klade otázky5. Vysvětluje6. Dává pokyny nebo příkazy7. Kritizuje nebo prosazuje vlastní autoritu
Řeč žáka	<ol style="list-style-type: none">8. Odpovídá9. Hovoří spontánně
Ostatní kategorie	10. Ticho. Pauzy. Zmatek

„Vím, že se někteří z vás necítíte dobře (1), nedejte se znechutit (2) a zkoušejte dál (6).“

„Výborně, Bětko“ (2). „Dobře, dál“ (6)

„Dobře, to byl jeden názor, kdo má jiný?“ (3)

Nevhodné správanie žiakov

Pozorované kategórie javov:

- použitie mobilu
- našepkávanie
- vyslovenie vulgarizmu
- svojvoľné opustenie lavice
- položenie "sabotážnej" otázky učiteľovi
- slovné napadnutie spolužiaka
- fyzické napadnutie spolužiaka

Schéma na pozorovanie interakcie matky s dieťaťom pri jedení (vek dieťaťa 3-8 rokov)

Matka umožňuje dieťaťu voľbu jedla.	áno	nie
Matka umožňuje dieťaťu rozhodovať o množstve jedla.	áno	nie
Matka sa pýta, či dieťaťu jedlo chutí.	áno	nie
Matka chváli dieťa, keď dobre je.	áno	nie
Matka žiaka, aby dieťa pri jedení správne sedelo.	áno	nie
Matka žiaka, aby dieťa pri jedení neodchádzalo od stola.	áno	nie
Matka je súčasne s dieťaťom.	áno	nie
Matka sa počas jdenia priateľsky rozpráva s dieťaťom.	áno	nie

Škála určování obtížnosti učebního textu (Průcha 1984, 1998)

Jednoduchý jazyk	1	2	3	4	5	N	Složitý jazyk
Těžké pojmy	1	2	3	4	5	N	Přiměřené pojmy
Podrobný výklad	1	2	3	4	5	N	Všeobecný výklad
Zajímavý text	1	2	3	4	5	N	Nudný text

Dotazník

- Respondent = osoba, která vyplňuje dotazník
- Položka/otázka = prvek dotazníku
- Administrace dotazníku = způsob zadávání dotazníku
- Průvodní dopis
„Prosím, abyste neotáleli s vyplněním dotazníku, protože jsem v časové tísni.“

Sestavujeme dotazník

Co má vliv na jeho podobu?

- **koncepty a indikátory**, které jsme pro ně vyvinuli – zahrneme měření závislé proměnné, nezávislé proměnné a demografických údajů
- způsob, jakým budeme **analyzovat data**
- **administrace dotazníku**

Co všechno měříme otázkami v dotazníku?

1. Chování (co lidé dělají)
2. Postoje (co si myslí, že je žádoucí)
3. Znalosti
4. Charakteristiky respondenta